

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย
เรื่อง ขอรื้อกรณิการขอใบอนุญาตจัดตั้งตลาดของการเคหะแห่งชาติ

สำนักงาน A ได้มีหนังสือที่ กท ๐๗๑๔/๓๔๕๒ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖ เรื่อง ขอรื้อกรณิการขอใบอนุญาตจัดตั้งตลาดของการเคหะแห่งชาติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้วยสำนักงานเคหะ B มีหนังสือที่ พม ๕๑๘๐/สคส.สาขาห้วยขวาง/๐๐๘๘ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖ ขอรื้อกรณิการขอใบอนุญาตจัดตั้งตลาด B ของการเคหะแห่งชาติ โดยได้อ้างถึงข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ตลาด พ.ศ. ๒๕๕๖ หมวดที่ ๖ ข้อ ๓๗ กำหนด “ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งตลาด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น” และข้อ ๓๘ กำหนด “ความในข้อ ๓๗ มิให้ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรของรัฐที่ได้จัดตั้งตลาด ขึ้นตามอำนาจหน้าที่ แต่ในการดำเนินกิจการตลาดจะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้รับใบอนุญาตตามบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข...” โดยที่พระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ หมวด ๑ การจัดตั้ง พุณ และพุนสำรอง มาตรา ๖ กำหนดให้จัดตั้งการเคหะขึ้น เรียกว่า “การเคหะแห่งชาติ” เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ (๑) จัดให้มีเคหะเพื่อประชาชนได้มีที่อยู่อาศัย รวมตลอดถึงจัดให้มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้อยู่อาศัย ทำนุบำรุง ปรับปรุง และพัฒนาบรรดาเคหะดังกล่าว รวมทั้งพัฒนาผู้อยู่อาศัยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งในทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ในการจัดตั้งตลาดสดห้วยขวาง ของการเคหะแห่งชาติ ซึ่งเป็นการจัดให้มีสาธารณูปการ และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้อยู่อาศัย ภายในโครงการเคหะชุมชนห้วยขวาง สำนักงานเคหะนครหลวง สาขาห้วยขวาง จึงขอรื้อกรณิการสำนักงานเขตดินแดง กรณิตลาดสดห้วยขวาง จัดตั้งขึ้นโดยองค์การของรัฐตามอำนาจหน้าที่ จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือไม่อย่างไร

ประเด็นข้อหารือ

เพื่อให้การควบคุมกำกับกิจการตลาดในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นไปด้วยความถูกต้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้กรุงเทพมหานครโดยสำนักงานเขตทั้ง ๕๐ เขตมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการดำเนินการโดยไม่ขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สำนักงาน A จึงขอรื้อกรณิการจัดตั้งตลาดของการเคหะแห่งชาติซึ่งเป็นองค์การของรัฐจะต้องยื่นขอรับใบอนุญาตจัดตั้งตลาดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือไม่ อย่างไร

ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

กรมอนามัย ได้พิจารณาข้อหารือประกอบกับวิเคราะห์ข้อกำหนดว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งตลาด เว้นแต่จะรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และมาตรา ๓๔ วรรคสาม^๒ กำหนดยกเว้นมิให้บังคับแก่ กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรของรัฐที่จัดตั้งตลาดขึ้นตามอำนาจหน้าที่

^๑ ส่งพร้อมหนังสือที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๓๔๕๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ซึ่งกรมอนามัยมีถึงกรุงเทพมหานคร

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

^๒ มาตรา ๓๔ วรรคสาม ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรของรัฐที่ได้จัดตั้งตลาดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ แต่ในการดำเนินกิจการตลาดจะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้รับใบอนุญาตตามบทบัญญัติอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้ด้วย และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเป็นหนังสือให้ผู้จัดตั้งตลาดตามวรรคนี้อปฏิบัติตามการเฉพาะรายก็ได้

ทั้งนี้ เมื่อวิเคราะห์บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ พบว่าไม่มีบทบัญญัติกำหนดให้การเคหะแห่งชาติมีบทบาทหน้าที่ในการจัดตั้งตลาดไว้อย่างชัดเจน ซึ่งหากเทียบกับกฎหมายจัดตั้งท้องถิ่น อาทิ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๖ จะมีบทบัญญัติกำหนดไว้อย่างชัดเจนให้เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร มีอำนาจหน้าที่จัดตั้งตลาดได้ สำหรับประเด็นการตีความขอบเขตอำนาจหน้าที่ของการเคหะแห่งชาติตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ ในหมวด ๑ การจัดตั้ง ทูน และทุนสำรอง มาตรา ๖ ข้อ (๑) ที่กำหนดวัตถุประสงค์การจัดตั้งการเคหะแห่งชาติไว้ว่า “จัดให้มีเคหะเพื่อให้ประชาชนได้มีที่อยู่อาศัย รวมตลอดถึงจัดให้มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้อยู่อาศัย ทำนุบำรุง ปรับปรุง และพัฒนาบรรดาเคหะดังกล่าว รวมทั้งพัฒนาผู้อยู่อาศัยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งในทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม” โดยการตีความว่า การจัดให้มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการ หมายความว่ารวมถึงการจัดตั้งตลาดด้วยหรือไม่นั้น เนื่องจากการตีความเกี่ยวกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ กรมอนามัย จึงเห็นควรให้สำนักงานเคหะแห่งชาติหารือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อตีความในประเด็นของบทบาทอำนาจหน้าที่ของการเคหะแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ ต่อไป

กองกฎหมาย กรมอนามัย

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

